

laros
& de jong
beeldmakerij

Paniek in de Wolkenfabriek

Lesidee

**Met doe-
bladen!**

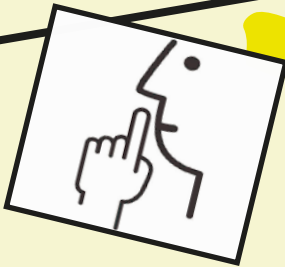
Paniek! In de wolkenfabriek!

Binnenkort gaan jullie met de klas kijken naar de voorstelling "paniek in de wolkenfabriek".

In deze voorstelling laat Irene jullie zien hoe en waar het weer wordt gemaakt. En hoe belangrijk het weer is! Een beetje zon daar, een beetje regen hier. En niet vergeten wat kou voor de ijsberen, en wat warmte voor de kamelen!

Maar wat zou er gebeuren als jij en ik het weer zouden mogen regelen? Zou er dan nog wel genoeg regen zijn voor de planten? Of genoeg ijs voor de ijsberen?

Wat voor regels zijn er als je naar een voorstelling gaat kijken?
Kun je er een paar verzinnen?

Overal ter wereld verandert het weer. Op sommige plekken wordt het opeens veel kouder dan normaal. En op andere plekken weer veel warmer! Er valt soms veel te veel regen, en dan is het weer veel te droog. Het weer lijkt soms wel op hol te zijn geslagen!

In Nederland hebben we er nog niet zo veel last van. Maar in andere (armere) landen gaat er al heel veel mis. En daar willen wij aandacht aan besteden. Want het weer is er niet alleen in Nederland maar op de hele wereld!

Heb jij weleens een voorstelling gezien? En waar?
Of wordt dit de eerste keer?

Tijdens een theatervoorstelling zijn er bepaalde regels. Zo blijven we allemaal zitten (want als we gaan staan ziet degene achter jou niets meer!)

En als je reageert, omdat je iets spannend of gaaf vindt, dan ben je daarna weer stil (anders horen jij, en je klasgenoten niets meer van de voorstelling!) Zo kan iedereen de voorstelling goed zien en horen!

Kun jij een paar warme plekken op de wereld opnoemen?
En koude? (de koelkast telt niet)

Droogte

Regen is nodig voor planten om te groeien. Maar ook als drink, bad en douchewater. Als er niet voldoende regen valt kan het gebeuren dat er op den duur minder water uit de kraan komt. Of dat oogsten mislukken.

Wat zou er gebeuren als het nooit meer zou regenen in Nederland?

enkele trefwoorden:

steppe watertekort
dor
woestijn bosbrand

Wat zou je kunnen doen om regenwater te "bewaren"?

In de voorstelling reist Irene naar India, waar het gortdroog is. Het heeft al maanden niet meer geregend! Een vermoeide Zeboe (een soort koe) staat in een verdort landschap. Dit gebeurt echt in India. Door droogte moeten veel boeren, hun gezinnen en vee vluchten naar waar het nog wel regent.

Als het in Nederland langere tijd droog is gaan de boeren het land besproeien met water om ervoor te zorgen dat de gewassen alsnog genoeg water krijgen. Niet met een gieter maar met een waterkanon!

Wist je dat?

De koe in India een heilig dier is?
En ze deze daarom soms schitterend versieren?

Over- stroming

In Nederland waren vroeger ook weleens grote overstromingen. Daarom zijn er allerlei hoge dijken en dammen gebouwd: de Delta werken. Hierdoor houden wij onze voeten droog!

Wat zou jij meenemen als je huis onder water zou komen te staan?

enkele trefwoorden:

dijk polder
watersnoodramp
NAP
zeespiegel

Heb jij weleens een zandkasteel op het strand gebouwd? Wat gebeurde er na een tijdje met jouw zandkasteel?

Op Kiribati (een groepje eilanden in de Stille Oceaan) ontmoeten we Kiri en zijn knuffeltje Koko. Het huis van Kiri is overstroomd door de zee! Doordat de zee steeds hoger komt overstromen langzaam alle eilanden. Over 30 jaar zal Kiribati door de klimaatverandering verdwenen zijn...

In heel veel landen zijn de mensen te arm om allerlei dure dijken en dammen te bouwen. Daardoor zijn de mensen die daar wonen slecht beschermd tegen overstromingen.

Wist je dat?

Kiribati het eerste land ter wereld is dat door de klimaatverandering zal verdwijnen in de zee?

Afsmelt

Door het smelten van de Noordpool krijgt ook de IJsbeer minder ruimte om te kunnen jagen, eten en slapen. Daarom staat de IJsbeer op de lijst van kwetsbare diersoorten.

Heb jij weleens in de sneeuw
of op het ijs gespeeld?
Ben je toen uitgegleden?

EXPERIMENTJE:

Maak je eigen Noordpool

Zet eens een bakje water in de vriezer, wacht een nachtje...

Zet het bakje op tafel, hoe voelt het water nu? Zet vervolgens een plastic beestje in het bakje en wacht weer een tijd.

Wat is er nu gebeurd?

In 2035 is al het zeeijs op de
Noordpool misschien verdwenen.
Hoe oud ben jij dan?

Op de Noordpool treffen we een kleine ijsbeer aan. Hij zit op het laatste stukje ijs in de verre omtrek! Door de opwarming van de aarde kan al het zee-ijs op de Noordpool in 2035 al verdwenen zijn... Hierdoor stijgt de zeespiegel en veranderen waterstromen en ons weer!

Wist je dat?

Een volwassen mannetjes ijsbeer wel 450 kilogram kan wegen? Ze komen alleen voor op en rond de Noordpool.

Zware buien!

Doordat het in de zomer steeds warmer wordt kan het soms ook opeens heel veel harder regenen! Het regent dan zo ontzettend hard dat hele straten onder water komen te staan! Je kunt dan met je floatie zo de straat op.

Wat vindt jij van onweer?
Spannend? Een beetje eng?
Of juist heel leuk?

zwaar weer op komst!

bliksem

windhoois

Kun jij een donderslag nadoen? Of misschien met heel de klas een onweersbui?

Nu wordt het vreemd: in die zware, zomerse buien kunnen hele grote hagelstenen ontstaan! Dat komt omdat het hoog in de lucht zo koud is dat de regen bevroert en naar beneden komt als hagel.

Wist je dat?

De grootste hagelsteen ooit viel in Amerika, en was 20 centimeter groot. Die wil je niet op je hoofd krijgen!

Warm? Koud?

Wat doe jij als je het koud hebt?
En als het koud in huis is? Een
extra trui of de verwarming aan?

Wat is warm? En wat is koud? Op sommige plekken in de wereld kan het meer dan 50°C worden! Dan kun je een eitje onder de zon bakken. En op hele koude plekken is het soms kouder dan -80°C! Alles bevriest dan binnen enkele seconden.

In Nederland was het vroeger soms ook heel koud. Zo koud dat er schaatswedstrijden over kanalen en meren werden gehouden zoals de Elfstedentocht.

Van sommige schaatsers bevroren de neuzen en de tenen... Dat is niet handig natuurlijk.

Als jij het weer zou mogen maken,
wat voor weer zou het dan zijn?
Presenteer het als een weerbericht!

Maar het kan ook heel warm worden in Nederland. Zo werd het op 25 juli 2019 erg heet: 40,7°C! Het was zelfs zo warm dat het gevaarlijk was om te lang in de zon te zijn. Je kunt dan een zonnesteek krijgen en oververhit raken.

En in de zomer van 2020 was het 9 dagen lang warmer dan 30°C. De zomer van 2018 was een van de droogste en warmste zomers ooit.

TIP!
Ga als het heet is heel lang
shoppen in de supermarkt!
Daar is het altijd koel!

Wat doe jij als je het warm hebt?
Met je voeten in koud water?
Of voor de ventilator zitten?

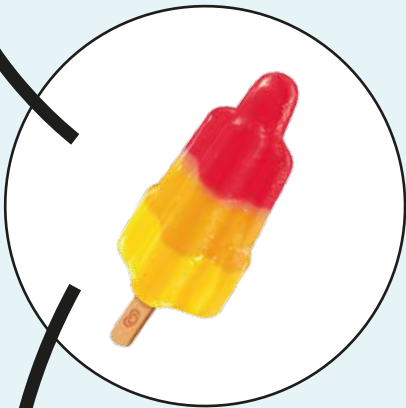

Wist je dat?

Het door de opwarmende winters mogelijk is om palmbomen te laten groeien in Nederland? Pas op voor kokosnoten!

**Warm?
Koud?**

Wat is warm? En wat is koud?
En wat vindt jij leuk? En wat niet?
Trek lijntjes!

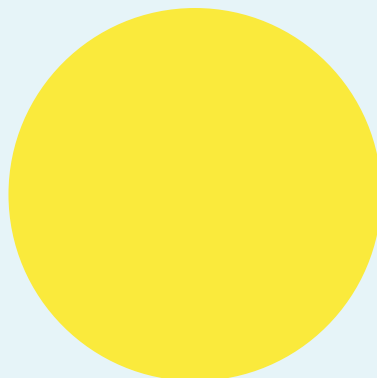
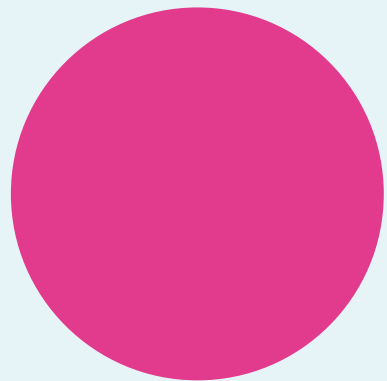
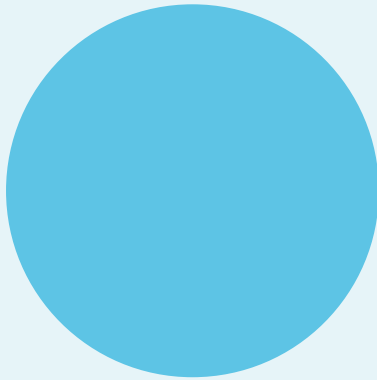
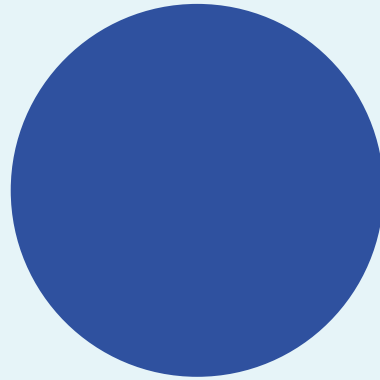
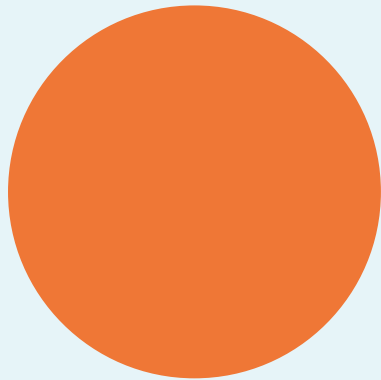

Koud

Warm

**Warme kleuren?
Koude kleuren?
Waaaat?!**

Welke kleur vindt jij "koud"?
En welke "warm"?
En waarom?

Goed weer? Slecht weer?

Wat is volgens jou goed weer?
En wat is slecht weer?
En waarom vindt jij dat?

Goed weer?
Slecht weer?
Waarom?

Goed weer?
Slecht weer?
Waarom?

Goed weer?
Slecht weer?
Waarom?

Goed weer?
Slecht weer?
Waarom?

Soms kan "goed weer" juist slecht zijn en soms kan "slecht weer" juist goed zijn. Als het heel lang zonnig is en droog, dan is dat slecht voor de natuur. Dan is regen juist goed! Eigenlijk kun je beter praten over "leuk weer" of "minder leuk weer"!

Goed weer? Slecht weer?

Wat is goed weer voor een
sneeuwpop? En voor een dorstige
plant? Trek lijntjes!

**Wat voor
weer is het?**

**Welk icoon hoort bij welke foto?
En welk woord?
Trek lijntjes!**

sneeuw

regen

half bewolkt

onweer

zonnig

Reflectie opdracht a

Wat heb jij allemaal gezien
tijdens de voorstelling?
En wat viel jou op?

Waar werkt Irene?

Wat is Gerrit?

Wat gebeurt er met Gerrit?

Waarmee houdt Irene contact met Gerrit?

Naar welke plekken reist Irene om Gerrit te zoeken?

En hoe reist Irene over de wereld?

Waar vindt Irene Gerrit uiteindelijk weer terug?

Wie heeft Gerrit gestolen? En waarom eigenlijk?

Reflectie opdracht b

Wat heb jij allemaal gezien
tijdens de voorstelling?
En wat viel jou op?

Wat voor weer was het bij de koe in India?

Waarom wilde de koe mee met Irene?

Wat was Kiri kwijt geraakt tijdens de overstroming?

Wat voor weer zou het normaal zijn op Kiribati?

Waarom deed Irene haar sjaal aan op de Noordpool?

Wat gebeurde er met ijs op de Noordpool?

Wat voor weer was het toen Irene naar Sneek vloog?

En waar heeft Irene de slang naartoe gestuurd?

Reflectie opdracht antwoorden

Antwoorden

REFLECTIEOPDRACHT A

De Wolkenfabriek.

Weercomputer.

Hij wordt gestolen.

Smartwatch.

India, Kiribati, Noordpool, Nederland , Sneek.

Vliegtuig.

Sneek.

Mijnheer Slang, omdat hij het weer wil verkopen voor geld.

REFLECTIEOPDRACHT B

Heet en droog.

Er was niks meer, zelfs niets te eten.

Zijn knuffel Koko en zijn bed/huis.

Tropisch, warm, tropisch eiland.

Omdat het koud was

Het ijs smelt.

Storm, onweer.

Dierentuin.

Beweeg opdrachten warming-up

De regen

Locatie: de gymzaal of grote ruimte waarin je je goed kunt bewegen.

De kinderen staan in een kring en de docent begeleidt de warming-up. Je steekt je handen boven je hoofd en wiebelt met je vingers, alsof je regen bent. De regen (de vingers) komt heel langzaam naar beneden en begint zachtjes te regenen op het hoofd. Dan komt de regen over de oren, neus, lippen, nek, enz. tot alle lichaamsdelen benoemd zijn en de kinderen hun hele lijf even gebruikt hebben.

Als laatste komt de regen terecht op de grond en maakt grote plassen water rondom de kinderen. De regendruppels/vingers bewegen over de grond, eerst dichtbij je voeten en dan steeds verder weg, zonder dat je je voeten verplaatst.

Beweeg opdrachten 1

De overstroming

Eerst moeten ze voorzichtig op hun tenen lopen om niet in de plassen te staan.

De plassen worden alsmaar groter en de kinderen moeten grote sprongen nemen om aan de overkant te komen.

Nog grotere plassen! Er is nog maar plek voor één voetje tussen de plassen en je moet dus hinkelend naar de overkant.

Uiteindelijk ligt overal water, we kunnen er niets meer aan doen. Dan moeten we maar in de plassen gaan stampen!

Hoe klinkt de wind?

Na het stampen in de regen is het tijd voor een rustigere opdracht. De kinderen mogen op de grond gaan liggen, zonder dat ze elkaar aanraken, met hun ogen dicht.

Vraag de kinderen het geluid te maken van een heel zacht windje. Doe het voor, door bijvoorbeeld te blazen.

De wind wordt steeds harder, hoe klinkt dat? Vraag de kinderen de geluiden te maken van steeds harder wordende wind.

Wissel af met storm, een briesje, een rukwind of een megagrote orkaan.
Als je alle soorten wind hebt gehoord van de kinderen, draai je de opdracht om.

De kinderen mogen vrij bewegen in de zaal, maar de docent geeft met geluiden aan hoe hard de wind is. De kinderen moeten dus goed luisteren en de harde en zachte wind omzetten in bewegingen. Als het goed gaat kun je ook één van de kinderen een keer de geluiden laten maken terwijl de andere kinderen bewegen op de wind.

Beweeg opdrachten 2

Hoe ziet de wind eruit?

In deze opdracht werken de kinderen in tweetallen, waarbij één kind een wolk is en een ander kind de wind. De wind mag de wolk niet aanraken, maar moet de wolk wel door de lucht laten verplaatsen. Hoe maak je duidelijk dat je een harde of een zachte wind bent?

De kinderen staan in tweetallen verspreid in de zaal. Er is afgesproken welk kind de wolk is en welk kind de wind.

Met gebaren, geluiden en gezichtsuitdrukkingen moet de wind duidelijk maken aan de wolk hoe en waarheen hij de wolk wil blazen.

Maak de oefening moeilijker door alleen bewegingen en gebaren te gebruiken en de kinderen geen geluid te laten maken.

Wissel na een tijdje om van rol.

AFSLUITING: DE GROTE WOLK

Alle kinderen staan in een grote groep bij elkaar: zij vormen samen één grote wolk. De docent is de wind en gaat de hele groep kinderen in beweging zetten.

Wat doet de wind allemaal?

Komt er misschien een tornado en wordt de wolk in het rondgeslingerd?

Of blaast de wind de wolk helemaal in de hoek?

Misschien begint het ook wel te donderen en te regenen en gaat de wolk heel hard schudden.

Probeer met gebaren, geluiden, korte aanwijzingen en gezichtsuitdrukkingen duidelijk te maken wat de kinderen moeten doen.